

Национална агенция за професионално образование и обучение

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ
НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ
И ОБУЧЕНИЕ

Законодателни промени и тенденции в професионалното образование и обучение. Ролята на НАПОО в BUILD UP Skills EnerPro

**BUILD UP
SKILLS**

ENERGY TRAINING
FOR BUILDERS

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Първа работна среща и открита конференция по проекта
град София, 10 септември 2014 г.

Изменение и допълнение на ЗПОО

Законът за изменение и допълнение на Закона за професионалното образование и обучение е обнародван в брой 61 от **25.07.2014 г.** на Държавен вестник.

Промените в Закона за професионалното образование и обучение се отнасят до ключови въпроси, които целят да се увеличи достъпа на гражданите до придобиване на професионална квалификация, до постигне на по-пълно съответствие на придобитите компетентности с изискванията на пазара на труда, до гарантиране на качеството на предоставяното от институциите професионално образование и обучение.

Какво ново в ЗПОО?

- Валидиране на знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение или самостоятелно учене.
- Придобиване и трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ПОО)
- Единици резултати от учене (ЕРУ) – основен елемент на Държавните образователни изисквания (ДОИ)
- Обучение чрез работа – т.нар. дуално обучение
- Осигуряване на качество на услугите, предоставяни от доставчиците на ПОО
- Списък на защитените от държавата професии
- Регистър на свидетелствата и удостоверенията, издадени от центровете за професионално обучение (ЦПО) – ще се поддържа от НАПОО

ВАЛИДИРАНЕ

След направените изменения и допълнения на закона, професионална квалификация ще може да се придобива и чрез **валидиране** на професионални знания, умения и компетентности, придобити чрез неформално обучение или самостоятелно учене.

Валидирането ще се извършва от доставчиците на професионално образование и обучение – професионални гимназии и лицензирани ЦПО. Центровете за професионално обучение методически ще бъдат подпомагани от Националната агенция за професионално образование и обучение.

ЕДИНИЦИ РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕ

Въвежда се ново понятие в закона – „**Единица резултат от учене**“. „**Единицата**“ е част от професионална квалификация, състояща се от няколко взаимосвързани резултата от ученето.

Всяка единица ще може да бъде самостоятелно **оценена или валидирана**. Единиците резултати от учене, необходими за придобиването на квалификация по дадена професия, ще се определят от **Държавното образователно изискване (ДОИ)** за придобиване на квалификация по съответната професия.

ДУАЛНО ОБУЧЕНИЕ

Въвежда се и нова специфична форма на професионално обучение – обучение чрез работа или както е по-известно „дуално обучение“. То се основава на партньорство между доставчика на професионално образование или обучение и един или няколко работодатели. Освен обучение в професионално училище, професионална гимназия, професионален колеж или център за професионално обучение, обучението чрез работа ще включва и практическо обучение в реална работна среда, финансирано от работодателя.

ОСИГУРЯВАНЕ НА КАЧЕСТВО

Доставчиците на професионално образование и обучение ще трябва да изградят свои вътрешни системи за осигуряване на качеството с цел предлаганите от тях услуги да бъдат в съответствие с очакванията и потребностите на обществото.

ЗАЩИТЕНИ ПРОФЕСИИ

Друго допълнение в закона е, че професиите, които са от значение за икономическото развитие на страната или дадена област и за които има доказана необходимост от квалифицирани кадри на пазара на труда, с акт на Министерски съвет ще бъдат включвани в „Списък на защитените от държавата професии“. За финансирането на обучения по тези професии ще се осигуряват допълнителни средства.

РЕГИСТЪР НА ДОКУМЕНТИТЕ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНА КВАЛИФИКАЦИЯ

Националната агенция за професионално образование и обучение ще създаде и поддържа регистър на документите за професионална квалификация, издадени от Центровете за професионално обучение (ЦПО):

- Свидетелства за професионална квалификация;
- Свидетелства за валидиране на професионална квалификация;, Удостоверения за професионално обучение по част от професията;
- Удостоверения за валидиране на професионална квалификация по част от професия.

Предстои в срок от 6 месеца тези нови дейности да бъдат регламентирани с наредби, издадени от Министъра на образованието и науката:

- Наредба за определяне условията и реда за осигуряване на качеството в професионалното образование и обучение
- **НАРЕДБА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ПРИСЪЖДАНЕ, НАТРУПВАНЕ И ТРАНСФЕР НА КРЕДИТИ В ПОО**
- Наредба за условията и реда за провеждане на обучение чрез работа (дуално обучение)
- Наредба за валидиране на професионални знания, умения и компетентности
- Наредба за разработване, изменение и допълнение на Списъка на професиите за професионално образование и обучение

КРЕДИТИ ЗА РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНЕТО

Важна промяна в ЗПОО е възможността на обучаваните да се **присъждат** кредити за **резултатите от ученето**, необходими за придобиването на професионална квалификация по дадена професия от Списъка на професиите за професионално образование и обучение.

Кредитите ще могат да се **натрупват** и да се **прехвърлят** за придобиване на професионална квалификация по друга професия от същото професионално направление. Кредитите ще се натрупват след постигането на отделни „**единици резултати от учене**“.

КРЕДИТИ ЗА РЕЗУЛТАТИ ОТ УЧЕНОТО

Кредит за резултати от ученето (т.е. кредит) означава индивидуални резултати от ученето, които са били **оценени** и които могат да се **натрупват** с цел **придобиване** на квалификация или да се **прехвърлят** към други учебни програми или други квалификации.

Кредитът **гарантира**, че учащият е постигнал очакваните резултати от ученето, които са били оценени положително. Резултата от оценката се документират в лична академична справка. Въз основа на тази документация, други обучаващи институции могат да признават кредитите на учащите.

Етапи на трансфер на кредити на усвоени „резултати от учене“

- **Стъпка 1** "приемащата" институция оценява усвоените резултати от учене в рамките на проведената мобилност и ги вписва в "лична академична справка" на обучавания
- **Стъпка 2** "изпращащата" институция получава "личната академична справка" и валидира постиженията на обучавания
- **Стъпка 3** "изпращащата" институция признава резултатите от учене (единица или част от единица) като част от обучението по дадена професия. Валидирането и признаването от страна на компетентната "изпращаща" институция зависят от оценката на резултатите, поставена от "приемащата" институция.

Дейности на НАПОО проекта

Основната роля на НАПОО в проекта е да осигури задълбочена експертиза в процеса на учене през целия живот и продължаващо професионално обучение. НАПОО подготвя официални документи за политиката на национално ниво, лицензира центрове за професионално обучение и сертифицира програмите за обучение.

Дейности в РАБОТЕН ПАКЕТ 1 – Мениджмънт и координация Задачи 1.2-1.6

НАПОО ще вземе участие във вътрешната комуникация (конферентни разговори, онлайн сътрудничество), мониторинга, оценяването и докладването. НАПОО ще оказва експертна помощ в срещи по проекта и ще организира логистиката.

Дейности на НАПОО проекта

Дейности в РАБОТЕН ПАКЕТ 2 – Нови технически компетенции и изграждане на Център за върхови постижения

Задача 2.1

НАПОО ще окаже своя принос за изграждането на Центъра за върхови постижения.

Дейности в РАБОТЕН ПАКЕТ 3 – Преглед на Държавните образователни изисквания (ДОИ), утвърждаване на програми за професионално обучение и валидиране на умения

Задачи 3.1-3.3

Приносът на НАПОО към тези дейности ще бъде водещ с акцент върху Списъка на професиите за професионално образование и обучение (СППОО), Държавните образователни изисквания (ДОИ), валидирането на умения.

Дейности на НАПОО проекта

Дейности в РАБОТЕН ПАКЕТ 5 – Нови програми за професионално обучение, учебни материали и помагала

Задача 5.1

НАПОО ще ръководи и координира тези дейности, ще осигури качество на програмите с цел по-нататъшното им утвърждаване.

Дейности в РАБОТЕН ПАКЕТ 6 – Провеждане и мониторинг на действителни обучение

Задача 6.3

НАПОО ще взаимодейства с националните органи, отговорни за управлението на Европейския социален фонд.

Дейности на НАПОО проекта

Дейности в РАБОТЕН ПАКЕТ 7 – Комуникация

Задачи 7.2-7.7

НАПОО ще осигури експертиза, ще участва във вътрешната комуникация, разпространението на информационни материали, ще осъществява контакти с медиите, ще допринесе за дейностите по уебсайта.

РЕЗУЛТАТИ

В резултат от работата на НАПОО по проекта се очаква да бъдат направени промени в Държавните образователни изисквания (ДОИ), Националните изпитни програми и учебните планове за избрани професии. Очаква се също така на националните органи да бъдат направени предложения за промени, касаещи краткосрочните курсове (по част от професия) и обучението чрез работа. Очакват се и 10 броя учебни програми за придобиване на квалификация по част от професия, както и комплект от учебни материали и помагала към тези програми.

НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ПРОФЕСИОНАЛНО ОБРАЗОВАНИЕ И ОБУЧЕНИЕ

Благодарим Ви за вниманието!

НАШОО

1113 София, бул. Цариградско шосе №125, бл.5, ет.5

www.navet.government.bg

napoo@navet.government.bg